

Saan nga interesado iti Panagbalin a Kabagyan nga Agaywan?

Saan ka madanagan, mabalin ka latta makatulong.

Ti panangmentenar ti koneksyon ti pamilya ket nasisita para kadagiti ubbing nga adda iti sidong ti ampunan. Dagiti kabagyan ket mabalin nga mangmentenar ti koneksyon iti sumarsaruno nga dalan:

- Agpartisipar kadagiti Ohana Conferences;
- Mentenaren ti koneksyon iti ubing baya titi telepono wenno iti personal;
- Agatendar kadagiti kumikom iti pagadalan iti ubing wenno kadagiti panagayayam na iti isports ken/wen no nadumaduma pay nga aktibidades;
- Mangted iti transportasyon (para iti panagbisita iti agkabsat, inggana panagbisita ti nagannak, etc.); ken/wen no
- Agiyurnos ken mangkita iti panagbisita dagiti dadduma nga miyembro iti pamilya (inggana kadagiti pasken ti pamilya).

Ti listaan iti ngato ket dagiti pagarigan dagiti mabalin nga mapasamak no maaprobaran ken mapalutpot nga nasayaat dagiti nadutokan nga social worker iti ubing, tagabantay (GAL), ken/wen no ukom iti korte ti pamilya.

Dagiti Rebben ti Ubbing iti Sidong ti Ampunan

Ti departamento wenno maysa nga awtorisado nga ahensya ket nasken nga siguradwen na nga iti ubing iti sidong ti ampunan ket:

1. Agtalinaed iti maysa nga natalged ken nasalun-at nga balay, nawaya iti pisikal, sikolohikal, sekswal ken dadduma pay nga panakadangan;
2. Makaawat iti usto nga makan, pagtarusan, ken badbado;
3. Makaawat iti usto nga agas, serbisyo iti dental, pannakaiyurnos iti mata, ken dagiti serbisyo iti salun-at iti panunot;
4. Mairaman iti komprehensibo nga plano iti seguro ti salun-at ken, iti uneg ti uppat a pulo ket lima nga aldaw iti pannakaitalaw iti pagtarusan, ket maikkan iti komprehensibo nga panangkita iti salun-at ken usto nga pannakaagas;
5. Maaddaan iti regular nga mabanbantayan wen no saan nga mabanbantayan nga personal, telepono, ken dadduma pay nga klase iti pannakisarita kadagiti nagannak ken kakabsat iti ubing bayat iti kaadda na iti sidong ti ampunan;
6. Makaawat iti pakaammo kadagiti panagdengngeg iti korte ken no kayat iti ubing ti agatendar kadagiti panagdengngeg;
7. Maaddaan iti personal nga panakisarita ti ubing iti nadutokan nga agubra iti serbisyo ti salun-at ti ubing;
8. Addaan ti pannakabalin ti ubing nga ubraen dagiti pammata na iti relihiyon, pakairamanan ti saan na panangayat nga agatendar ti anyaman nga pasken ken serbisyo iti relihiyon;
9. Maaddaan iti personal nga bank account no kayat na;
10. Pannakabalin nga agpartisipar kadagiti extracurricular, panagpasayaat, kultural, ken sosyal nga pasken;
11. Agsipod iti tawen ti sangapulo ket duwa, maikkan iti usto ti tawen nga panagpasayaat iti sirib iti biag ken iti plano iti panagbaliw para iti nasayaat nga pannakaturpos iti sistema ti sidong ti ampunan;
12. Maaddaan iti rebbeng nga mairaman iti panagaramid ti plano ti kaso ken panagplano para iti masakbayan iti ubing, no ti ubing ket sangapulo ket uppat nga tawenen wen no nasursurok;
13. No iti ubing ket sangapulo ket uppat nga tawenen wen no nasurok, makaawat iti credit report iti ubing, nga libre; ken
14. No ti ubing ket adda iti sidong ti ampunan iti nasurok nga innem a bulan, ket lumaklakayen wenno bumakbaketten, makaawat iti tulong nga makaawat dagiti usto nga personal record a kas iti opisyal wen no sertipikado nga kopya ti sertipiko ti pannakaiyanak ti ubing iti Estados Unidos, card iti Social Security nga ited iti Komisyonado ti Social Security, impormasyon ti seguro ti salun-at, kopya dagiti medikal nga record ti ubing, wen no impormasyon tapno maala dagiti medikal nga record ti ubing, lisensya ti panagmaneho wen no card iti pannakaammo iti estado.

Para iti Kumpleto nga or Complete Foster Care Bill of Rights bisitaen iti: <https://www.capitol.hawaii.gov>

Panagbalin a Kabagyan nga Agaywan

Ti Departamento ket masapol nga agaramid ken mangidokumento ti usto nga daras iti panangsapol ken panangpakaammo kadagiti kabagyan no iti ubing ket sumrek iti sidong ti ampunan.

Anya dagiti Kasapulan tapno agbalin nga Kabagyan nga Agaywan?

Patpatgan ti Child Welfare Services (CWS) dagiti relasyon. Mangmangted ti CWS ti pagpilyan para iti pannakaipan kadagiti kabagyan ken/wen no tattao nga adda iti relasyon na iti ubing. Ti pannakaipan iti ubing ket nakadependar iti kasapulan na, ti pannakakita ti saad ti pagtaengan, ken iti panagayat ken abilidad iti kabagyan nga agbalin nga lisensyado nga resource caregiver. No sika ket interesado nga agbalin a kabagyan nga agaywan, pakaamwam iti nadukotan nga social worker iti ubing ken dumawat ka iti aplikasyon nga maited kenka.

Dagiti kasapulan ti panagala ti Lisensya ket masapol nga makumpleto iti uneg ti 90 nga aldaw:

1. Dagiti clearance ti amin nga nataengan nga agtaltalinaed iti pagtaengan:
  - Clearance ti criminal & sex offender ti Pederal ken Estado;
  - Clearance ti panagabusu ken panangliwat ti ubing;
  - Fingerprinting, TB ken dagiti clearance ti medikal;
2. Pammaneknek ti kinatibker pinansyal;
3. Pannakaleppas ti resource caregiver training;
4. Duwa nga personal nga reperensya;
5. Pammaneknek ti seguro ken lisensya ti panagmaneho (para kadagiti indibidwal nga addaan iti lugan);
6. Panagbisita ti pagtaengan ken panagadal ti pagtaengan;
7. Tinawen nga panagsertipika & dadduma pay no masapol.

Anya dagiti Karbengan ti maysa nga Ubing iti Sidong ti Ampunan?

Ti maysa nga ubing iti sidong ti ampunan ket maikkan iti suportara ken dagiti masapol na pakairamanan ti:

- Pondo ti Panangpasayaat para kadagiti aktibidad nga para iti sosyal (hula, klase iti arte, isports, klase iti pagsasao, panagadal ti panaglangoy, etc);
- Panangmanehar iti kaso ken dadduma pay nga serbisyo kas iti counseling;
- Dagiti Benepisyo Medikal;
- Kinatibker ti Edukasyon; ken
- Dadduma pay nga serbisyo nga kasapulan.

Ti ubing ket mabalina met nga mabisita dagiti nagannak, kakabsat ken dadduma pay nga miyembro ti pamilya na. Dagiti kabagyan nga agaywan ket sumurot ti pagalagadan ti korte maipanggep iti panagbisita (mabantayan wen no haan).

Dagiti ubbing iti sidong ti ampunan ket mabalina nga nakapadas iti trauma ken kinaawan. Karbengan da iti panagaywan ken suportara tapno malaingan ken agballaigi.

“Kasapulan tayo amin ti maysa nga grupo iti suportara nga pagdependaran. Ti grupok ti suportara ket iti pamilyak, pagadalan ken gagayyem ko. Nagaramid da iti dalan tapno agballaigi nak.”

– Samantha, HI H.O.P.E.S

<http://www.yeshawaii.org/hi-hopes/>

"Para kanyak, ti kinaadda iti maysa nga nangampon nga nagannak tapno suportaran nak bayat iti nasayaat ken dakes nga panawen ket kasta unay kinasayaat na."

-Kalamaikamala, HI H.O.P.E.S

<http://www.yeshawaii.org/hi-hopes/>

Anya dagiti Responsibilidad iti maysa a Kabagyan nga Agaywan?

Dagiti resource caregiver ket mangmangted ti serbisyo para iti Estado ken tumulong nga mangmentenar iti koneksyon ti baet iti ubing ken iti pamilya na bayat iti panangited kadagiti sumarsaruno:

- Natalged a pagtaengan para iti ubbing;
- Tumulong kadagiti ubbing nga makisarita kadagiti nagannak, kakabsat, ken kakabagyan da;
- Suportaran dagiti daras ti panangisubli dagiti ubbing kadagiti ususto nga pamilya da;
- No ti pannakaisubli ket saan nga mabalina, suportaran dagiti daras tapno makaala iti agampon wen no agbalina nga nagannak; ken
- Ti pannakabalina nga makaited iti tunggal biag nga suportara para kadagiti ubbing ken dagiti nagannak da.

Suportara ken Kompensasyon:

- Binulan nga Pannakaisubli ti Foster Board (basar iti tawen ti ubing);
- Voucher ti badbado/Pannakaisubli (basar iti tawen ti ubing);
- Pannakaisubli ti nausar ti Panagbyahe (sumurot iti pagalagadan ti estado);
- Limited Liability Insurance Coverage;
- Respite Care;
- Grupo ti suportara wen no dagiti serbisyo nga maipaay; ken
- Dadduma pay—kas kasapulan ken kinaadda na.